

บทที่ 8

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยที่จะนำเสนอในบทนี้ จะกล่าวถึงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 11 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต จำนวน 76 คน โดยมีขั้นตอนในการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. จากจำนวนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 38 โรงเรียน สำนวนหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ ร้อยละ 30 (30%) (บุญชม ศรีสะอาด, 2535) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 11 โรงเรียน

2. กำหนดกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนตามสัดส่วนของขนาดโรงเรียนซึ่ง ได้แก่ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างครอบคลุมทุกขนาดโรงเรียน

3. สุ่มโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามขนาดของโรงเรียนโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ขนาดโรงเรียน	จำนวนกลุ่มประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
ขนาดใหญ่	21	6
ขนาดกลาง	7	2
ขนาดเล็ก	10	3
รวม	38	11

4. ในโรงเรียนทั้งหมดที่ได้รับการสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยเก็บข้อมูล โดยการวิธีการสัมภาษณ์ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ทุกระดับชั้น โดยในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4 สัมภาษณ์ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นละ 1 คน ส่วนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 สัมภาษณ์ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ทุกคน รวมทั้งสิ้น 76 คน ดังตาราง

ขนาดโรงเรียน	ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต
ขนาดใหญ่	47
ขนาดกลาง	18
ขนาดเล็ก	11
รวม	76

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ประเภท คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-structured Interview) และแบบศึกษาเอกสาร ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง และมีรายละเอียด ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง สำหรับครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการแปลงหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตไปสู่การสอนของครูผู้สอน ซึ่งประกอบด้วย การวางแผนการสอน การจัดทำแผนการสอน การจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

ฉบับที่ 2 แบบศึกษาเอกสาร ใช้สำหรับศึกษาข้อมูลการปฏิบัติงานของโรงเรียนเกี่ยวกับการแปลงหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตไปสู่การสอนของครู เอกสารที่ศึกษา ได้แก่ แผนปฏิบัติงานประจำปี 2540 และแผนการสอน

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแปลงหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตไปสู่การสอนของครู
2. ศึกษาแนวทางในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย โดยการขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3. สร้างเครื่องมือในการวิจัยฉบับร่าง
4. นำเครื่องมือในการวิจัยฉบับร่างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจแก้ พร้อมทั้งข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข
5. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจ ปรับปรุง และแก้ไข
6. นำเครื่องมือมาปรับปรุงให้เกิดความสมบูรณ์
7. นำเครื่องมือที่สมบูรณ์ไปดำเนินการเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 11 โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
2. ผู้วิจัยนำหนังสือไปติดต่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จากผู้อำนวยการการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร
3. ผู้วิจัยเดินทางไปสัมภาษณ์ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 และศึกษาเอกสารในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 11 โรงเรียน ด้วยตนเองตามวันเวลาที่นัดหมาย

จากจำนวนโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 11 โรงเรียน ผู้วิจัยสามารถเก็บรวบรวมข้อมูล โดยสัมภาษณ์ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ได้ครบทุกคนคิดเป็นร้อยละ 100.00 ครบทุกโรงเรียน ดังรายละเอียดที่เสนอในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและค่าร้อยละของการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือ	จำนวนที่ต้องการ	จำนวนที่ได้รับ	ร้อยละ
แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอน	76	76	100.00
แบบศึกษาเอกสาร	11	11	100.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์โดยมีหน่วยการวิเคราะห์เป็น โรงเรียนและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการแปลงหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตไปสู่การสอนของครูในแต่ละโรงเรียนก่อนจากนั้นจึงวิเคราะห์ภาพรวมทั้ง 11 โรงเรียนในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์และแบบศึกษาเอกสารนั้น ผู้วิจัยมีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ตอน จะวิเคราะห์ ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาแจกแจงความถี่ หากคำร้อยละ แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการแปลงหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตไปสู่การสอนของครูแต่ละโรงเรียนวิเคราะห์โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นความเรียง ส่วนการวิเคราะห์ภาพรวมทั้ง 11 โรงเรียน วิเคราะห์โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา แจกแจงความถี่หากคำร้อยละ แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบการบรรยาย

2. ข้อมูลจากการศึกษาเอกสารผู้วิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาแล้วนำเสนอประกอบการบรรยาย เสนอผลการวิเคราะห์เป็นความเรียง ในรูปตารางประกอบการบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สูตรคำนวณหาค่าร้อยละ

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้ให้ข้อมูลในรายการนั้น}}{\text{จำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด}} \times 100$$

(ประคอง กรรมสูตร, 2538)